

LI
H

CK.0000077493

VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
QUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHÙNG VĂN KHAI

THẬP BÁT ĐIỀN TRANG

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHÙNG VĂN KHAI

THẬP BÁT ĐIỀN TRANG

Truyện ngắn

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh

Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diễm (Trần Quang Diễm) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban*
3. TS. Trịnh Thị Thùy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chi đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền
Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

HƯƠNG ĐẤT NUNG

Rặng dừa lúc nhúc nối đuôi nhau trái lúc liu soi bóng xuống dòng kinh lúa thưa bông lục bình tím. Má Chín âu yếm nhìn người trung niên vận xà lòn đang miệt mài chẻ tàu dừa. Bên trong chái nhà một hàng sáu tấm ảnh thau tháu giống nhau. Tấm ảnh ông già có cặp mắt xéch ở giữa nhìn thẳng ra dòng kinh phía trước. Năm anh con trai còn lại dáng vẻ hiền từ hơn, ai cũng nhìn ra dòng kinh, nơi người đàn ông đang miệt mài chẻ tàu dừa. Người đàn ông chột dừng tay, ngơ ngác quệt mồ hôi nhìn vào chái nhà như nghe ngóng điều gì. Bà má ngồi im lặng. Đám lục bình hờ hững trôi trong dòng kinh. Vệt mắt đục của má hơi nhú lại. Người trung niên đang chẻ dừa cười hiền, ngu ngơ không giống mấy người trong tấm ảnh, không sinh động, không đậm đặc nhựa sống như mấy tấm ảnh chân dung. Lông mày thưa và nhỏ lộ ra cặp mắt trẻ con ngây thơ, ngơ ngác. Bà má nhìn vào cặp mắt ấy một lát chột chắm chắm lên mắt của mình. Rồi má chậm chậm bung ra một nắm hương hí hoáy

đốt, cắm lên trước mỗi tấm ảnh. Khói ở ban thờ đùn lên sinh động, lên cao khói nhạt dần rồi lẫn hút vào nền trời xanh. Má ngồi xuống nhìn ra dòng kinh phía trước...

*

*

*

... Bên kia sông, khói vẫn nhả ra đều đặn. Từ bên này bà lão đã cảm thấy điều ấy. Khói này là khói rút lửa, khói rút lửa của con dâu bà chậm và nhuyễn lằm. Hương đất nung từ cái lò gốm của con dâu bà phảng phất đầy sang bên này sông.

Trên dòng sông bâng lảng hơi sương lững thững một con đò. Đò không có khách. Ông cụ chèo đò ngang lọc xọc rít thuốc Lào, xỉ cặn thuốc xuống lòng sông, chậm rãi phà khói nhìn bà lão đang lặn xuống bên lên tiếng.

- Cụ Vạn đã về đây à?

- Vâng, không quen ở thành phố ông ạ.

- Cụ xuống đi rồi ta sang sông.

- Ấy chết. Đã làm gì có khách?

Ông lão lục sục đứng lên, sửa lại mái chèo. Tấm ván bắc ghéch vào bờ thanh mảnh uốn xuống bập bênh. Ông lão nhìn trời bảo:

- Hôm nay mông năm, ngày thủy chắc chẳng ai qua sông buổi sớm. Mà bây giờ, họ hay đi mạn Cầu Đen.